

Lijeènik i pacijent

Autor Administrator

Ono
što lijeènik treba reæi svome pacijentu, ili

ono što bi pacijent morao
znati o svome zdravlju

Preduvjet uspješnog lijeèenja je što
bolje upoznavanje bolesnika o njegovoj bolesti, o njenoj naravi, uzrocima, tijeku, razvoju, komplikacijama,
moguænostima lijeèenja i prognozi. Jer, ako o opasnosti ništa ne znaš, ako je ne
osjeæaš, ne vidiš, kako æeš joj se onda suprostavljati. Stari kineski strateg kaže: „Upoznaj
neprijatelja, upoznaj samoga sebe, i pobjeda neæe biti dvojbena..., a onaj
tko ne poznaje ni sebe ni neprijatelja doživjet æe neuspjeh u svakoj bitki“;

* * *

Najèešæe bolesti

današnjice su tzv. kroniène nezarazne bolesti, među koje spadaju visok krvni tlak, pretilost, šeæerna bolest, povišene masnoæe u krvi, te bolesti srca i krvnih žila sa srèanim infarktom i moždanim udarom kao krajnjim posljedicama, koje èesto dovode ili do smrti ili teške invalidnosti. Neki ih nazivaju podmuklim ubojicama zbog toga što su u svom poèetnom tijeku bez ikakvih specifiènih simptoma koji bi upozorili na opasnost.

U nastanku spomenutih

bolesti, uz nasljednu sklonost, kljuènu ulogu imaju nezdrave životne navike – premalo kretanja, preobilna prehrana i pretjerani unos soli, rafiniranih ugljikohidrata i zasiæenih masnoæa. Tu treba pridodati i trajnu izloženost stresu kao obilježju našeg vremena. I ako se sve to ima u vidu, jasno je da bez korjenitih promjena naèina života, kao nove životne strategije, u bitci za opstanak neæemo imati nikakva izgleda.

Nažalost, upozorenja lijeènika,

osobito u poèetnoj fazi bolesti, kada su moguænosti lijeèenja i spreèavanja negativnog tijeka bolesti najveæe, u pravilu su bez uèinka. Glavni razlog je, izgleda, nepostojanje tegoba koje bi upozorile na opasnost i neprihvæanje èinjenice da smo bolesni i da moramo nešto mijenjati u svome životu – životni stil, navike, filozofiju... A kad se tegobe javе, veæ je kasno i komplikacije su veæ tu, a moguænosti lijeèenja daleko manje; preostaje trpljenje i spašavanje onoga što se da spasiti.

Preduvjet uspješnog lijeèenja je što

bolje upoznavanje bolesnika o svojoj bolesti, tom „tihom, podmuklom ubojici“- o njenoj naravi, uzrocima, tijeku, razvoju, komplikacijama, moguænostima lijeèenja i prognozi. Jer, ako o opasnosti ništa ne znaš, ako je ne osjeæaš, ne vidiš, kako æeš joj se onda suprostavljati. Stari kineski strateg kaže: „Upoznaj neprijatelja, upoznaj samoga sebe, i pobjeda neæe biti dvojbena..., a onaj tko ne poznaje ni sebe ni neprijatelja doživjet æe neuspjeh u svakoj bitki“.

Tek nakon dobrog upoznavanja

bolesti, moguæe je napraviti dobar plan lijeèenja, odnosno uspješne obrane.

Nažalost, vrijeme koje u ordinaciji obièeno stoji na raspolaaganju lijeèniku i

njegovu pacijentu za prijenos ovakvih

informacija i savjeta je uglavnom ogranièeno i nedovoljno. Možda je i to jedan

od razloga za crne statistièke brojeve koji govore o lošem ishodu ovih bolesti.

Kako približiti i posvijesti ove spoznaje ljudima koji veæ znaju za svoj tlak, svoje kilograme, svoj &eæer, svoj kolesterol, a ništa ne èine, do one potrebne razine, koja bi ih potaknula na izbor opcije: želim živjeti, želim zdravlje, želim se lijeèiti. Što još poduzeti da ih se trgne i makne od filozofije „pusti me da živim svoj život kako ja hoæeu“, i da ne zatvaraju svjesno oèi pred opasnosti.

Svaka ordinacija, svaki lijeènik pamti primjere koji upozoravaju. Na žalost ima ih previše. I svaki dan novih i novih. Sijeæam se Lovre, dobrog èovjeka, dobrog prijatelja, intelektualca, vrhunskog politièara, koji se šali na raèun savjeta da malo bolje pripazi na tlak i da se riješi svojih kilograma. „Ajde, moj doktore, èemu se patiti, èemu živjeti ako moramo misliti samo na bolest i odricati se dobrog ruèka s prijateljima...“ Prvi infarkt, drugi...i smrt u pedeset i nekoj godini života. Ili jednako dobrog prijatelja Štefa, kolege lijeènika, meðu najboljima u svojoj struci, koji se jednako odnosio prema svom dijabetesu, tlaku i kilogramima. I jednoga dana na poslu naðen je u svojoj ordinaciji u dubokoj komi. Teški moždani udar; spašen krajnjim naporima i unatoè dugom lijeèenju i rehabilitaciji - teški invalid, potpuno ovisan o pomoæi drugih.

I za to nema bolje opcije od ove koju nudi struka: potisnuti strah od suoèavanja s realnim stanjem i koristiti sve moguænosti koje nudi suvremena medicina. A te moguænosti uz sve njene limite nisu male. za što govore brojni statistièki podaci o znaèajnom smanjenju smrtnosti od najèešæih bolesti koje nas danas pogaðaju, a to su kardiovaskularne i druge kroniène nezarazne bolesti.

Mr.sc. Ante Ljubièiæ, dijabetolog i endokrinolog